

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI INFERJURI**

**MAGISTRAT DR.
ANTONIO MICALLEF TRIGONA**

Seduta tas-26 ta' Marzu, 2004

Avviz Numru. 13/2002

Avviz numru 13/2002

Rapa Brothers Co. Ltd

-vs-

Socjeta' Cranes and Commercial Sales Limited

Il-Qorti;

Rat l-avviz fejn is-socjeta' attrici talbet li jigi dikjarat li s-sentenza moghtija mit-Tribunal ghal Talbiet Zghar datata 1 ta' Lulju 2002 fl-ismijiet inversi hija nulla u bla effett in vista tal-fatt li s-socjeta' attrici odjerna baqghet ma gietx notifikata legalment bil-proceduri tal-kawza oltre li kien hemm vjolazzjoni tal-principji tal-gustizzja naturali u kostituzzjonali oltre li giet ottenuta permezz ta' qerq

adoperata mill-odjerna socjeta' konvenuta flimkien mal-persuna notifikata minnha.

Inoltre t-talbiet in kwistjoni ilhom preskritti zmien twil liema punt ma giex sollevat mit-Tribunal kif kellha kull jedd li taghmel.

Bl-ispejjez kontra s-socjeta' konvenuta li minn issa qed tigi ngunta ghas-subizzjoni.

Għall-finijiet ta' valur jigi dikjarat li dan m'ghandux jeccedi s-somma ta' elfejn lira Maltin (Lm2000).

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta fejn eccepjet:

1. in linea preliminari n-nullita' ta' l-avviz billi l-procedura segwita mis-socjeta' attrici li permezz tagħha qegħdha tigi attakkata d-decizjoni tat-Tribunal Għal talbiet Zghar (Għawdex) tal-1 ta' Lulju 2002 la hija kontemplata taht id-dispozizzjonijiet tal-Kap 380 u lanqas taht id-dispozizzjonijiet tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta.
2. In linea preliminari ukoll u bla pregudizzju ghall-ewwel eccezzjoni, in-nuqqas ta' kompetenza ta' din l-Onorabbi Qorti minhabba n-nuqqas ta' gurisdizzjoni kif imsemmi fil-para. (b) ta' l-artikolu 741 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta.
3. Fil-meritu, it-talba attrici hija totalment infondata fid-dritt u fil-fatt u għandha tigi michuda bl-ispejjez kollha kontra s-socjeta' attrici;
4. Illi l-atti ta' l-Avviz numru 50/2001 li sar quddiem it-Tribunal għal Talbiet Zghar (Għawdex) gie notifikat skond il-ligi u mhux biss ma gietx ipprezentata nota ta' l-eccezzjonijiet mis-socjeta' attrici izda talli fil-kawza kien deher ukoll wieħed mid-diretturi ta' l-istess socjeta' li għandu r-rappreżentanza għid-dan u kkontesta t-talba.

5. Illi l-mertu tal-kaz quddiem it-Tribunal ma kienx preskritt billi mill-provi kien hemm rikonoxximent tad-debitu minn wiehed mdi-diretturi ta' l-istess socjeta' li kien hu li ghamel l-ordnijiet għand is-socjeta' konvenuta fl-interess tas-socjeta' attrici u spjega li ma kienx ssalda l-kont minhabba xi kwistjonijiet interni li kienu nqalghu bejnu u d-direttur l-iehor fil-kumpanija attrici.

6. Salvi eccezzjonijiet ultrjuri fid-dritt u fil-fatt.

Rat l-atti allegati kif ornat fil-5 ta' Novembru 2002 u skond il-verbal ta' dik l-udjenza (folio 9);

Rat il-verbal tagħha tat-13 ta' Ottubru 2003 fejn halliet il-kawza għas-sentenza fuq l-ewwel zewg eccezzjonijiet bil-fakolta li jsiru noti ta' osservazzjonijiet;

Rat in-nota ta' osservazzjonijiet tas-socjeta' konvenuta;

Ikkunsidrat:

Is-socjeta' attrici qegħdha b'din il-kawza tittanta tannulla decizjoni mogħtija mit-Tribunal għat-Talbiet iz-Zghar tal-1 ta' Lulju 2002. Erbgha huma r-ragunijiet fuq liema hi qegħdha tibbaza it-talba tagħha. Dawn huma:

- (a) li s-socjeta' attrici odjerna baqghet ma gietx notifikata legalment bil-proceduri tal-kawza;
- (b) li kien hemm vjolazzjoni tal-principji tal-gustizzja naturali u kostituzzjonal;
- (c) li giet ottenuta permezz ta' qerq adoperata mill-odjerna societa' konvenuta flimkien mal-persuna notifikata minnha;
- (d) li t-talbiet ilhom preskriitti.

Illi din il-Qorti halliet il-kawza għad-decizjoni fuq l-ewwel zewg eccezzjonijiet promossi mis-socjeta' konvenuta li huma fit-termini li l-kawza ttentata hija mproponibbli stante li la I-Kap 380 u lanqas I-Kap 12 (b'referenza ghall-istitut

Kopja Informali ta' Sentenza

tar-ritrattazjoni) ma jippreveduha; u oltre li hemm nuqqas ta' kompetenza '*ratione materiae*' ta' din il-Qorti skond l-Artikolu 741(b) tal-Kap 12.

Illi din il-Qorti ezaminat l-atti tal-kawza li tat origini ghal din il-kawza u taqbel li din il-kawza m'hijiex proponibbli izda ghar-raguni li sejra hawn tispjega u li hi qeghdha tissolleva 'ex officio'.

Illi fil-fehma ta' din il-Qorti m'hemmx dubbju li l-kawza tat-Tribunal ghaddiet in gudikat u kienet tirrigwarda l-istess partijiet, l-istess oggett u l-istess kawza petendi. Il-principju li, l-gudikat jifforma ruhu mhux biss ghar-rigward ta' dak li gie diskuss espressament, imma anki ta' dak li messu gie diskuss mill parti li kellha tiddiskutih in sostenn tad-domanda jew l-eccezzjonijiet, jinsab ben assodat fil-gurisprudenza. Kwindi m'hijiex sostenibbli din l-azzjoni la darba l-oggett tad-domanda, l-kawza petendi u l-persuna jibqghu l-istess billi kontra t-talba hemm l-ostakolu tar-'res judicata' li timpedixxi l-'bis in idem'. Hu ben assodat gurisprudenzjalment, kif qalet il-Qorti *tal-Appell* fil-kawza "*Antonio Dagri v Emmanuele Dingli*" (deciz 27 ta' April 1953), li l-gudikat jassorbixxi kull eccezzjoni li, in meritu ghall-azzjoni, kien messha jew setghet giet sollevata in relazzjoni ghall-azzjoni stess. Mhux lecitu allura li l-attur odjern jerga' jiproponi l-istanza biex jinnewtralizza d-decizjoni precedenti billi jgib provi li kien jaf bihom u li seta' u messu giebhom fil-kors tal-process l-iehor.

Illi fil-fehma ta' din il-Qorti l-azzjoni attrici hi ghalhekk improponibbli fuq daqshekk u ma tarax l-utilita' li tapprofondixxi aktar.

Qeghdha ghalhekk tiddikjara l-azzjoni attrici bhala nsostenibbli u nulla u konsegwentement qeghdha tillibera lis-socjeta' konvenuta mill-osservanza tal-gudizzju.

Bl-ispejjez kontra s-socjeta attrici.

(ft.) A. Micallef Trigona
Magistrat.

Kopja Informali ta' Sentenza

(ft.) Maureen Xuereb
D/Registratur

Vera kopja

Ghar-Registratur

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----